

Lovforslag nr. L 91. Fremsat den 13. november 1998 af Kirsten Jacobsen (FP), Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP) og Thorkild B. Frandsgaard (FP)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven

(Tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle tilsynslovgivning)

§ 1

I lov om banker og sparekasser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 730 af 6. august 1996, som ændret ved lov nr. 475 af 10. juni 1997, lov nr. 414 af 26. juni 1998 og lov nr. 491 af 1. juli 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 50 b, stk. 2, nr. 11, affattes således:

»11) til Folketingets stående udvalg, som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen, om kriseramte danske pengeinstitutter, der er trådt i betalingsstandsning, er under konkurs, likvidation, overdragelse eller rekonstruktion, dog således at pengeinstitutternes enkelte kunder ikke kan identificeres,«.

2. § 50 b, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Som part i forholdet til Finanstilsynet anses det pengeinstitut, som undersøgelsen efter § 49, stk. 2 og 3, vedrører, samt den, til hvem en af Finanstilsynet truffet afgørelse i øvrigt retter sig.«

§ 2

I lov om forsikringsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 746 af 6. august 1996, som ændret ved lov nr. 475 af 10. juni 1997, lov nr. 278 af 13. maj 1998 og lov nr. 490 af 1. juli 1998, foretages følgende ændringer:

3. I § 240 c, stk. 2, indsættes som 9):

»9) til Folketingets stående udvalg, som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen, om kriseramte danske forsikringselskaber, der er trådt i betalingsstandsning, er under konkurs, likvidation, overdragelse eller rekonstruktion, dog således at forsikringselskabernes enkelte kunder ikke kan identificeres,«.

9)–11) bliver herefter 10)–12).

4. § 240 c, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Som part i forholdet til Finanstilsynet anses det forsikringselskab, som tilsynsvirksomheden efter lovens kapitel 26 vedrører, samt den, til hvem en af Finanstilsynet truffet afgørelse i øvrigt retter sig.«

§ 3

I realkreditloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 8. september 1997, som ændret ved lov nr. 414 af 26. juni 1998 og lov nr. 491 af 1. juli 1998, foretages følgende ændringer:

5. § 98, stk. 2, nr. 11, affattes således:

»11) til Folketingets stående udvalg, som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen, om kriseramte danske realkreditinstitutter, der er trådt i betalingsstandsning, er under konkurs, likvidation, overdragelse eller rekonstruktion, dog således at realkredit-

institutternes enkelte kunder ikke kan identificeres.«.

6. § 98, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Som part i forholdet til Finanstilsynet anses det realkreditinstitut, som tilsynsvirksomheden efter lovens kapitel 16 vedrører, samt den, til hvem en af Finanstilsynet truffet afgørelse i øvrigt retter sig.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1999.

Stk. 2. Loven har virkning for sager, der er påbegyndt og ikke afsluttet af Finanstilsynet før lovens ikrafttræden.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 1, 3 og 4, stk. 2, kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 2. Ved kongelig anordning kan § 2 sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som landsdelens særlige forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Finanstilsynets tavshedspligt

Det har gentagne gange vist sig umuligt for Folketingets stående udvalg at få oplysninger vedrørende de finansielle institutter – oplysninger, der er nødvendige for, at lovgivningsmagten kan udføre den almindelige parlamentariske kontrol med forvaltningen. Det er forslagsstillernes opfattelse, at de gældende regler må betragtes som værende både unødigt stramme og retssikkerhedsmæssigt stærkt betænkelige. Dette skal ses i lyset af, at den skærpede tavshedspligt ifølge Justitsministeriet ikke er direktivbestemt. Det fremgår således hverken af 1. eller 2. banksamordningsdirektiv, at der ikke kan videregives fortrolige oplysninger til Folketingets stående udvalg, hvorfor der klart er tale om en overimplementering. Det fremgår således også af advokat, dr.jur. Jan Schans Christensens "Eneudredning om partsbegreb og tavshedspligt i den finansielle tilsynslovgivning" udgivet af Erhvervsministeriet i september 1996, side 101 ff., at en række andre EU-lande i deres nationale lovgivning har hjemmel til at videregive fortrolige oplysninger til parlamentsudvalg.

Det foreslås, at de stående udvalgs adgang til at modtage fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet afgrænses til de tilfælde, hvor et dansk institut er kriseramt og som følge heraf træder i betalingsstandsning, går konkurs, likvideres, overdrages eller rekonstrueres, under forudsætning af at oplysningerne videregives i en sådan form, at institutternes enkelte kunder ikke kan identificeres.

Tilsynslovgivningens partsbegreb

For så vidt angår tilsynslovgivningens partsbegreb, indebærer lovforslaget, at partsbegrebet i de forskellige finansielle love udvides, således at f.eks. kunder i pengeinstitutter, forsikringsselskaber og realkreditinstitutter bliver betragtet som parter i sager, der vedrører kundens forhold i de finansielle institutter.

Baggrunden for forslaget er, at det særlige partsbegreb i de gældende finansielle love, der afskærer kun-

der i et pengeinstitut, forsikringsselskab samt et realkreditinstitut fra rettigheder, som følger af de almindelige gældende forvaltningsretlige regler, bør ændres.

De gældende regler indebærer f.eks., at en kunde, der klager over et pengeinstituts behandling, ikke kan få adgang til nogen oplysninger overhovedet, selv om det faktisk er kundens oplysninger, der danner grundlag for, at Finanstilsynet iværksætter en nærmere undersøgelse af det finansielle institut. Samme kunde kan heller ikke klage over Finanstilsynets afgørelse til Erhvervsankenævnet, da vedkommende ikke betragtes som part, selv om afgørelsen på mange måder også retter sig til kunden. Særligt rammer disse bestemmelser de mindre erhvervs-kunder, der heller ikke kan indbringe sagen for de private ankenævn, og som derfor er tvunget til at indbringe sagen for domstolene, hvilket både er tidkrævende og økonomisk meget byrdefuldt.

Det er klart, at langt størstedelen af Finanstilsynets afgørelser, f.eks. for så vidt angår krav til solvens, regnskab m.v., alene involverer de finansielle institutter som parter, men det er forslagsstillernes opfattelse, at det ved afgørelser, der også har virkning for andre end det finansielle institut, bør sikres, at elementære rettigheder som klageadgang og aktindsigt gælder for alle, der berøres af afgørelsen.

Dette synspunkt støttes da også af juridiske eksperter; senest har således advokat, dr.jur. Jan Schans Christensen i »Eneudredning om tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle tilsynslovgivning« på side 167 anført følgende betragtning: »På den anden side har indførelsen af det særlige partsbegreb også medført, at man - uden at det er klart, om man har ønsket denne virkning - i meget vid udstrækning har afskåret Finanstilsynet og Erhvervsankenævnet fra på baggrund af et konkret skøn at tillægge andre end de tilsynsbelagte virksomheder selv partsbeføjelser som f.eks. klageadgang m.v. Dette gælder også, selv om man - som nærmere redegjort for i kapitel V - kan pege på en række situationer, hvor der kunne være anledning til at foretage en konkret afvejning af, om en

person af særlige grunde bør tillægges visse partsbeføjelser.«

Følgende anføres endvidere på side 168 i Eneudredningen: »Måtte man finde en ændring af det særlige partsbegreb betimelig, taler meget derfor for, at man ikke skal vende tilbage til det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb, men snarere finde et andet afgrænsningskriterium end det i dag anvendte. Overvejelser om et ændret, men fortsat begrænset partsbegreb bør formentlig inddrage en konkret vurdering, tilfælde for tilfælde, af behovet for tildeling af (visse) partsbeføjelser til andre berørte interesser end de tilsynsbelagte virksomheder. Sådanne overvejelser kunne måske mest hensigtsmæssigt ske under medvirken af de berørte branche- og forbrugerorganisationer som led i en mere overordnet vurdering af det klagesystem, som findes i den finansielle sektor. Under alle omstændigheder bør man efter min opfattelse - om ikke andet så af ordensmæssige grunde - præcisere i tilsynslovene, at den, til hvem en af Finanstilsynet truffet afgørelse retter sig, naturligvis har partsstatus i relation til afgørelsen, også selv om den pågældende ikke er en tilsynsbelagt virksomhed.«

Dele af forslaget har tidligere været fremsat i folketingsåret 1997-98, 2. samling (L 45), Tillæg A s. 1315 og 1317, Bet. Tillæg B s. 353. FF s. 2356 og s. 2600.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at den ansvarlige minister skal kunne videregive fortrolige oplysninger vedrørende kriserammede institutter m.v. til Folketingets stående udvalg som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen. De pågældende folketingsmedlemmer, der modtager oplysningerne, vil i medfør af § 50 b, stk. 4, blive omfattet af tavshedspligten i stk. 1.

Videregivelse af fortrolige oplysninger forudsætter, at det pågældende institut er kriseramt og som følge heraf er trådt i betalingsstandsning, overdrages, er under konkurs, likvidation eller rekonstruktion.

Denne betingelse tilsigter at afgrænse de tilfælde, hvor en videregivelse til Folketingets stående udvalg er særlig relevant for den parlamentariske kontrol. Finanstilsynet og andre myndigheder, herunder især skattemyndighederne, er i disse situationer tæt involveret i afviklingen, overdragelsen eller rekonstruktionen m.v. af instituttet.

Muligheden for videregivelse er, i overensstemmelse med Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål 10 af 7. december 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg,

begrænset til fortrolige oplysninger om danske institutter. Som danske institutter anses institutter, der har vedtægtsmæssigt hjemsted i Danmark.

I eneudredningen om tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle tilsynslovgivning beskriver Jan Schans Christensen retsstillingen i en række EU-lande. Det fremgår heraf, at parlamentsudvalg i såvel Sverige som Tyskland og England på baggrund af en konkret afvejning efter omstændighederne vil kunne modtage fortrolige oplysninger. Den foreslåede ændring vil medføre, at det danske folketings stående udvalg i lighed med parlamentsudvalgene i de nævnte lande vil kunne modtage fortrolige oplysninger i situationer, hvor bestemmelsens betingelser er opfyldt.

Til nr. 2

Forslaget indebærer, at det ikke kun er pengeinstitut, der anses som part i de sager, hvori Finanstilsynet træffer afgørelser, men at tillige andre, som f.eks. kunder i pengeinstitut, som Finanstilsynets afgørelse retter sig til, er parter i forhold til sagen.

Partsstatus betyder, at de gældende forvaltningsretlige regler om partshøring, aktindsigt og klageadgang også finder anvendelse for disse. Dette betyder f.eks., at klageren skal betragtes som part i de tilfælde, hvor Finanstilsynet på baggrund af en konkret klage iværksætter en undersøgelse af, hvorvidt et pengeinstitut har levet op til reglerne om god pengeinstitutpraksis.

Endvidere skal tillige f.eks. kunder, der på grund af en afgørelse fra Finanstilsynet om værdiansættelse af pengeinstitutts engagementer bliver berørt af afgørelsen - selv om selve afgørelsen formelt set alene er rettet mod instituttet - også betragtes som part. Det må i øvrigt i de enkelte sager bero på en konkret vurdering af sagen, herunder afgørelsens art, hvem der i den enkelte sag efter den foreslåede bestemmelse skal betragtes som parter. Det bemærkes dog, at kunder, der efter forvaltningslovens almindelige partsbegreb ikke ville kunne opnå partsstatus, heller ikke efter lovforslagets bestemmelser vil kunne få det, ligesom det heller ikke er alle, der har en »interesse« i en sag, der vil kunne opnå partsstatus.

Til § 2

Til nr. 3

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 4

Parter i sager, hvor Finanstilsynet træffer afgørelse efter forsikringsvirksomhedslovens bestemmelser, vil f.eks. være kunder, der efter lovens § 157 har adgang

til at gøre indsigelse mod overdragelse af en forsikringsbestand fra et selskab til et andet.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Til § 3

Til nr. 5

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 6

Parter i sager, hvor Finanstilsynet træffer afgørelse efter realkreditlovens bestemmelser vil f.eks. være kunder, der som følge af en afgørelse fra Finanstilsynet om overbelåning i kraft af realkreditlovens § 47 a må acceptere en omlægning af et realkreditlån, der er ydet i strid med loven.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1999. Lovens bestemmelser har dog virkning fra før dette tidspunkt. Det foreslås således i stk. 2, at det udvidede partsbegreb også vil være gældende i verserende sager, altså sager, hvor sagsbehandlingen i Finanstilsynet er pågyndt, men endnu ikke afsluttet ved lovens ikrafttræden.

Til § 5

Det foreslås, at loven ved kongelig anordning kan sættes i kraft på Færøerne og Grønland.

Skriftlig fremsættelse

Kirsten Jacobsen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven. (Tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle tilsynslovgivning).

(Lovforslag nr. L 91).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Bilag

JUSTITSMINISTERIET
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
33 92 33 40 Telefax 33 93 35 10

Den 9. december 1993

Folketingets Erhvervsudvalg
Christiansborg
1240 København K.

Vedlagt fremsendes i 80 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 10 og 11 af 7. december 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. (L 37 - bilag 14).

ERLING OLSEN

Torsten Hesselbjerg

JUSTITSMINISTERIET

Besvarelse af spørgsmål nr. 10 og 11 af 7. december 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg (L 37 - bilag 14)

Spørgsmål nr. 10:

Udvalget anmoder justitsministeren om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag til bank- og sparekasselovens § 50 b, hvorved den pågældende bestemmelse dels er i overensstemmelse med bestemmelserne i 2. samordningsdirektiv, dels ikke afskærer folketingsudvalg fra at få oplysninger.

Svar:

1. Efter bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, er tavshedspligt ikke til hinder for, at fortrolige tilsynsoplysninger om pengeinstitutters forhold videregives til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget.

Bestemmelsen antages at indebære en begrænsning i forhold til den almindelige adgang til at videregive fortrolige oplysninger til folketingsudvalg. Efter forarbejderne til bestemmelsen vil Folketingets adgang til at få fortrolige tilsynsoplysninger om pengeinstitutter være betinget af, at procedurerne i § 50 b, stk. 2, nr. 10, iværksættes. Industriministeren vil således ikke i almindelighed kunne videregive oplysninger, som ministeren eller Finanstilsynet er blevet bekendt med gennem tilsynsvirksomheden, om bestemte pengeinstitutters drifts- og forretningshemmeligheder eller i øvrigt om det enkelte instituts økonomiske forhold til folketingsudvalg.

Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af 27. oktober 1993 af spørgsmål nr. 3 fra Folketingets Erhvervsudvalg (Alm. del - bilag 9).

Kopi af besvarelsen vedlægges.

2. I Justitsministeriets besvarelse af 23. september 1993 af spørgsmål nr. S 1453 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP) blev det anført, at en videre adgang for ministre til at videregive den her omhandlede type oplysninger i givet fald vil kunne etableres på flere måder. En mulighed kunne være - i det omfang det ligger inden for rammerne af den bagvedliggende EF-bestemmelse - at udvide undtagelsesbestemmelsen i lovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, til ud over vi-

deregivelse af oplysninger til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget også at omfatte fortrolig videregivelse af oplysninger til Folketingets stående udvalg.

Kopi af den nævnte besvarelse vedlægges.

3. Den nugældende bestemmelse i bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, blev indsat i loven ved lov nr. 306 af 16. maj 1990 i forbindelse med gennemførelsen i dansk ret af det såkaldte 2. samordningsdirektiv (direktiv af 15. december 1989 om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og om ændring af direktiv 77/780/EØF).

Bestemmelsen i § 50 b har til formål at gennemføre direktivets art. 16, der regulerer tavshedspligten og dens rækkevidde. I direktivbestemmelsen er spørgsmålet om videregivelse af fortrolige oplysninger til parlamentet uomtalt.

I det fremsatte lovforslag foresloges bestemmelsen i § 50 a, stk. 2, nr. 10, affattet således:

»Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives:

10) til Folketinget som led i Folketingets parlamentariske kontrol med forvaltningen,

I bemærkningerne til bestemmelsen anførtes bl.a. (Folketingstidende 1989-90, tillæg A, sp. 3428):

»Efter denne bestemmelse kan oplysninger videregives til Folketinget som led i Folketingets parlamentariske kontrol med forvaltningen. Kommissionen og Rådet har erklæret, at direktivet ikke berører de nationale parlamentsudvalgs ret til at stille forespørgsler i medlemsstaterne for at indhente oplysninger i henhold til forfatningen. Direktivet forpligter på den baggrund ikke medlemsstaterne til at fastsætte regler om tavshedspligt, der udelukker, at der fra Finanstilsynet videregives oplysninger til Folketinget, når Folketinget tager særlige skridt til at få en sag oplyst. Videregivelse af oplysninger til Fol-

ketinget kan således efter stk. 2, nr. 10, ske, hvis Folketinget nedsætter en parlamentarisk kommission efter grundlovens § 51, eller når der ved særlig lov eller i henhold til retsplejelovens § 21 nedsættes en kommissionsdomstol til at undersøge bestemte spørgsmål om Finanstilsynets virksomhed. Oplysninger kan også videregives til Folketingets Ombudsmand efter ombudsmandslovens § 7.«

I industriministerens besvarelse af spørgsmål nr. 10 til lovforslaget (L 127 - bilag 7) anførtes bl.a. efter indhentet udtalelse fra Justitsministeriet:

»På baggrund af den nævnte rådserklæring og under hensyn til, at formålet med 2. bankharmøneringsdirektivs regler om tavshedspligt er at sikre, at oplysninger, som stammer fra ét EF-lands tilsynsmyndigheder, er undergivet tavshedspligt i et andet EF-land, finder Justitsministeriet det nærliggende at antage, at direktivet ud fra en formålsfortolkning ikke er til hinder for, at der f.eks. til et af Folketingets stående udvalg videregives fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter. Bestemmelsen i forslagens § 50 a, stk. 2, nr. 10, er i overensstemmelse hermed.«

Under lovforslagets behandling i Erhvervsudvalget blev bestemmelsens formulering ændret, således at det blev præciseret, at Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter er betinget af iværksættelse af særlige procedurer (Folketingstidende 1989-90, tillæg B, sp. 798). Denne ændrede formulering blev vedtaget.

4. I forbindelse med lovforslagets behandling i 1990 har Justitsministeriet således lagt til grund, at direktivet - selv om spørgsmålet er uomtalt i direktivets tekst - ikke er til hinder for, at fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter videregives til Folketingets stående udvalg.

5. På baggrund af det anførte må det antages, at der inden for rammerne af direktivet vil kunne ske en vis udvidelse af adgangen til at videregive oplysninger af den her omhandlede art.

Såfremt en sådan udvidelse ønskes, kunne en bestemmelse herom f.eks. formuleres ad modum det oprindelige lovforslag på følgende måde:

»10) til Folketingets Ombudsmand, til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget eller til Folketingets stående udvalg som led

i den parlamentariske kontrol med forvaltningen.«

Det følger i så fald af bestemmelsen i § 50, stk. 4, at de pågældende folketingsmedlemmer undergives den særlige tavshedspligt efter § 50 b, stk. 1, med hensyn til disse oplysninger.

Spørgsmål nr. 11:

Udvalget anmoder justitsministeren om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag til bank- og sparekasselovens § 50 b vedrørende partsbegrebet, således at også henholdsvis obligationsejere og aktionærer, jf. Himmerlandsbanksagen og Lagtinget/landsstyret og Finansieringsfonden, jf. sagen om Færøerne, betragtes som parter.

Svar:

1. Efter bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 5, anses som part i forholdet til Finanstilsynet alene det pengeinstitut, som undersøgelsen efter § 50, stk. 1, vedrører.

I forarbejderne til bestemmelsen er anført følgende (Folketingstidende 1989-90, tillæg A, sp. 3429):

»Stk. 5 fastsætter regler om, hvem der kan anses som part i forholdet til Finanstilsynet, når tilsynet efter lovens § 50, stk. 1, undersøger enkelte pengeinstitutters forhold. Der foretages her ved en præcisering af forvaltningslovens partsbegreb, således at det alene er det pengeinstitut, hvis forhold undersøges, der kan anses som part. Dette betyder bl.a., at andre end pengeinstituttet, selv om de pågældende måske har interesser i sagen, ikke har mulighed for f.eks. aktindsigt.

Bestemmelsen er bl.a. foranlediget af, at der efter nogle afgørelser fra Folketingets Ombudsmand og Erhvervsankenævnet er opstået tvivl om partsbegrebets udstrækning i relation til bestemmelsen i lovens § 50, stk. 3. Således har ombudsmanden i en sag fra 1987, jf. FOB 1978, s. 64 ff., fundet, at en indlånerforening, der ikke var klageberettiget over for tilsynets beslutninger, desuagtet måtte anses som part.

Efter Industriministeriets opfattelse følger det af reglerne i 2. banksamordningsdirektiv, at der i meget vidt omfang skal sikres fortrolighed omkring de oplysninger, som Finanstilsynet gennem sine undersøgelser kommer i besiddelse af. En sådan fortrolighed kan kun sikres, hvis forvaltningslovens partsbegreb ikke resulterer i, at

alle, der har en interesse i sagen, kan få aktindsigt.«

2. Ønskes en bestemmelse med det i spørgsmålet angivne indhold udformet, kan det ske ved en ændring af den nævnte bestemmelse i § 50 b, stk. 5.

For så vidt angår spørgsmålet om at tillægge obligationsejere og aktionærer partsstatus, vil dette imidlertid næppe kunne ske inden for rammerne af 2. banksamordningsdirektiv, jf. det ovenfor i forarbejderne til bestemmelsen anførte.

Hertil kommer, at en sådan ændring også vil indebære en væsentlig udvidelse i forhold til forvaltningslovens partsbegreb. Hvis hver enkelt

aktionær og obligationsejer skal have partsstatus, vil det i princippet indebære, at Finanstilsynet over for hver enkelt skal iagttage forvaltningslovens partsregler, herunder reglerne om partsaktindsigt, partshøring, begrundelse og underretning. Dette vil formentlig ikke kunne administreres i praksis.

Justitsministeriet har inden for den korte tid, der har været til rådighed til udarbejdelse af denne besvarelse, ikke haft mulighed for nærmere at overveje de retlige spørgsmål, der knytter sig til spørgsmålet om at tillægge Lagtinget/ landsstyret og Finansieringsfonden partsstatus i forhold til Finanstilsynet.

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Slotsholmsgade 10

33 92 33 40 Telefax 33 93 35 10

Den 27. oktober 1993

Folketingets Erhvervsudvalg

Christiansborg

1240 København K.

Vedlagt fremsendes i 80 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 3 af 8. oktober 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg (Alm. del - bilag 9).

ERLING OLSEN

Torsten Hesselbjerg

JUSTITSMINISTERIET

**Besvarelse af spørgsmål nr. 3 af 8. oktober 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg
(Alm. del - bilag 9)**

Spørgsmål:

Justitsministeriets lovkontor bedes give en uddybende redegørelse for rækkevidden af undtagelsen i § 50 b, stk. 2, nr. 10, i bank- og sparekasseloven. Herudover ønskes det oplyst, hvorvidt de oplysninger, industriministeren har givet udvalget vedrørende Himmerlandsbanken, er omfattet af undtagelsesbestemmelsen.

Svar:

1. Bestemmelsen i § 50 b i bank- og sparekasseloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 57 af 2. februar 1993, vedrører tavshedspligt for Finanstilsynets ansatte og eksperter, der handler eller har handlet på Finanstilsynets vegne, samt disses adgang til at videregive oplysninger.

Bestemmelsen (oprindeligt § 50 a), der gennemfører art. 16 i EF's 2. direktiv om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og om ændring af direktiv 77/780/EØF (2. samordningsdirektiv), blev indsat i loven ved lov nr. 306 af 16. maj 1990.

Efter bestemmelsen i § 50 b, stk. 1, er Finanstilsynets ansatte og eksperter under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e som udgangspunkt forpligtede til at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

I bestemmelsens stk. 2, nr. 1-12, er foretaget en opregning af undtagelser til denne hovedregel.

Undtagelsen i § 50 b, stk. 2, nr. 10, har følgende ordlyd:

»§ 50 b. . .

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives:

10) til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget.«

Bestemmelsen, der blev indsat mellem 1. og 2. behandling af lovforslaget, er ledsaget af følgende bemærkninger, jf. betænkning afgivet af Fol-

ketingets Erhvervsudvalg den 19. april 1990, Folketingstidende 1989-90, tillæg B, sp. 798:

»Ved den foreslåede ændring præciseres formuleringen af undtagelserne til tavshedspligten for Finanstilsynet. Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter er således betinget af, at procedurerne som omtalt i den nu foreslåede nr. 10 iværksættes.«

2. Realkreditlovens § 98 blev ved lov nr. 932 af 27. december 1991 affattet på tilsvarende måde som den omtalte bestemmelse i § 50 b i bank- og sparekasseloven.

Justitsministeriet udtalte i en skrivelse af 28. november 1991 i forbindelse med besvarelse af et spørgsmål fra Folketingets Boligudvalg (L 65 - bilag 2) bl.a. følgende om denne bestemmelse:

»Som det følger af bemærkningerne til lovforslaget, vil Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende bestemte danske realkreditinstitutter efter forslaget være betinget af, at de særlige procedurer i § 98, stk. 2, nr. 10 og 11, iværksættes.

Den nu foreslåede tavshedspligtsbestemmelse svarer til den bestemmelse om tavshedspligt, som ved lov nr. 306 af 16. maj 1990 blev indsat som § 50 a i lov om banker og sparekasser.

Der henvises i den forbindelse til betænkning afgivet af Folketingets Erhvervsudvalg den 19. april 1990 over forslag til lov om banker og sparekasser m.v. med flere love (L 127 i folketings-samlingen 1989-90). I bemærkningerne til dette ændringsforslag anføres tilsvarende, at Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter er betinget af, at procedurerne i bestemmelserne iværksættes.

På den baggrund vil forslaget til den ny affattelse af tavshedspligtsbestemmelsen i realkreditlovens § 98 efter Justitsministeriets opfattelse indebære, at Folketinget afskærer sig fra at modtage fortrolige oplysninger om såvel danske som udenlandske realkreditinstitutter fra Finanstilsy-

net og boligministeren, bortset fra de tilfælde, som udtrykkeligt nævnes i forslaget § 98, stk. 2, nr. 10 og 11.

Det vil efter forslaget ikke være muligt for boligministeren eller Finanstilsynet at videregive konkrete, fortrolige oplysninger vedrørende bestemte realkreditinstitutters forhold til Folketingets stående udvalg, herunder Boligudvalget, som det ellers er praksis i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål fra udvalgene under almindelig del eller i forbindelse med lovændringer.«

3. Lovgivningens almindelige regler om tavshedspligt er ikke til hinder for, at en minister af egen drift, eller f.eks. fordi et folketingsudvalg anmoder om det, videregiver fortrolige oplysninger til folketingsudvalget, når oplysningerne efter ministerens skøn må antages at være af betydning for udvalgets behandling af en sag. Sådan videregivelse bør ske med fremhævelse af oplysningernes fortrolige karakter.

Muligheden for at videregive fortrolige oplysninger til et folketingsudvalg gælder i almindelighed også, selv om oplysningerne er omfattet af særlige tavshedspligtsbestemmelser.

Videregivelse vil imidlertid i princippet være udelukket, hvis tavshedspligtsbestemmelsen efter sit indhold på baggrund af klare motivudtalelser eller lignende giver sikre holdepunkter for, at også Folketinget skal være afskåret fra at modtage fortrolige oplysninger. Et eksempel herpå er bank- og sparekasselovens § 50 b.

Bestemmelsen i bank- og sparekasselovens § 50 b indebærer således en begrænsning i forhold til den almindelige adgang til at videregive fortrolige oplysninger til folketingsudvalg. Industriministeren vil således ikke i almindelighed kunne videregive oplysningerne, som ministeren eller Finanstilsynet er blevet bekendt med gennem tilsynsvirksomheden, om bestemte realkre-

ditinstitutters drifts- og forretningshemmeligheder eller i øvrigt om det enkelte instituts økonomiske forhold.

Bestemmelsen kan dog ikke antages at indeholde et absolut forbud mod videregivelse af sådanne oplysninger til et folketingsudvalg. Er der tale om oplysninger, der er offentligt tilgængelige, f.eks. fordi et pengeinstitut selv har stillet disse til rådighed for pressen eller andre, eller fremgår oplysninger af indleverede og offentliggjorte regnskaber eller andre på tilsvarende måde offentliggjorte oplysninger, vil en minister ikke være afskåret fra at give oplysningerne til Folketinget. Oplysningerne kan i den forbindelse ikke anses for fortrolige. Det samme må formentlig antages at gælde, hvis et pengeinstitut har givet sit samtykke hertil.

Efter bestemmelsen i § 50 b, stk. 1, gælder tavshedspligten »under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e«. Efter straffelovens § 152 e omfatter bestemmelserne i straffelovens §§ 152-152 d ikke tilfælde, hvor den pågældende er forpligtet til at videregive oplysningen eller handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv. Det må bl.a. på den baggrund antages, at der vil kunne forekomme ganske særlige tilfælde, hvor en ministers videregivelse af fortrolige oplysninger vedrørende et nærmere angivet pengeinstitut til et folketingsudvalg ikke vil være retsstridig og videregivelsen således vil være lovlig.

4. Hvad angår spørgsmålets anden del, kan det oplyses, at Justitsministeriet ikke har bemærkninger til industriministerens besvarelse af 23. september 1993 af spørgsmål S 1454 vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt de meddelte oplysninger om Himmerlandsbanken er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 50 b, stk. 2.

Kopi af besvarelsen vedlægges.

København, den 23. september 1993

Folketingets Lovsekretariat

Vedlagt fremsender jeg i 85 eksemplarer min besvarelse af S 1454 stillet af Kirsten Jacobsen (FP) den 14. september 1993.

Med venlig hilsen

JAN TRØJBORG

INDUSTRIMINISTEREN

**Skriftlig besvarelse af spørgsmål S 1454 stillet af Kirsten Jacobsen (FP)
den 14. september 1994***Spørgsmål:*

Vil ministeren give en redegørelse omkring Bornholmerbankens fusion med Bikuben - før, under og efter fusionen, samt Finanstilsynets rolle heri - svarende til ministerens redegørelse om forholdene omkring Himmerlandsbanken?

Svar:

Det følger af § 50 b, stk. 2, nr. 10, i Industriministeriets lovbekendtgørelse nr. 57 af 2. februar 1993 af lov om banker og sparekasser m.v., at det ikke er muligt for industriministeren at videregive konkrete, fortrolige oplysninger til Folketinget vedrørende bestemte pengeinstitutters forhold. Der henvises herved også til boligministerens besvarelse af spørgsmål nr. 6 fra Folketingets Boligudvalg (L 65 - bilag 2) i 1991.

Det indebærer, at ministeren ikke lovligt kan videregive oplysninger, som man er blevet bekendt med, om bestemte pengeinstitutters drifts- og forretningshemmeligheder eller i øvrigt om det enkelte instituts økonomiske forhold, som ikke i forvejen er offentligt tilgængelige, f.eks. gennem offentliggjorte regnskaber.

Det følger endvidere af fortolkningen af § 50 b, stk. 2, nr. 10, i bank- og sparekasseloven, at hvis der er tale om oplysninger, der i forvejen er offentligt tilgængelige, f.eks. oplysninger, som et pengeinstitut selv har stillet til rådighed for pressen, eller andre på tilsvarende måde offentliggjorte oplysninger, f.eks. offentliggjorte regnskaber, vil industriministeren ikke være afskåret fra at give oplysningerne til Folketinget. Oplys-

ningerne kan i den forbindelse ikke længere anses for fortrolige.

Den 30. august 1993 udsendte Himmerlandsbankens bestyrelse en redegørelse. Redegørelsen var en meget detaljeret gennemgang af bankens og Finanstilsynets dispositioner fra tidspunktet omkring offentliggørelsen af bankens årsregnskab for 1992 til bankens konkurs.

Industriministerens redegørelse til Folketingets Erhvervsudvalg efter dettes anmodning angår oplysningerne fra redegørelsen fra bestyrelsen. Oplysningerne i redegørelsen var således på nær enkelte opklarende ikketavshedspligtbelagte oplysninger allerede offentligt tilgængelige på tidspunktet for udsendelsen af redegørelsen.

Redegørelsen er generelt blevet modtaget meget positivt, og jeg finder, at den har været med til at fremme forståelsen for de vanskelige spørgsmål, som må afklares, når en bank går konkurs.

For så vidt angår spørgsmålet omkring Bornholmerbankens fusion med Bikuben, kan jeg oplyse, at bestyrelsen ikke på samme måde som tilfældet Himmerlandsbanken er fremkommet med en redegørelse. Jeg kan endvidere oplyse, at Bornholmerbankens bestyrelse har anket Finanstilsynets vurderinger af bankens engagementer til Industriministeriets Erhvervsankenævn, hvor sagen for øjeblikket verserer. Jeg kan derfor alene henvise til vedlagte skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 34 (Alm. del. - bilag 132) stillet af Folketingets Erhvervsudvalg den 12. marts 1992.

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Slotsholmsgade 10

33 92 33 40 Telefax 33 93 35 10

Den 23. september 1993

Folketingets Lovsekretariat

Christiansborg

1240 København K.

Vedlagt fremsendes i 85 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. S 1453 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP).

ERLING OLSEN

Torsten Hesselbjerg

JUSTITSMINISTERIET

Besvarelse af spørgsmål nr. S 1453 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen*Spørgsmål:*

Vil ministeren oplyse, hvilke ændringer der skal foretages, for at industriministerens oplysninger om Himmerlandsbanken, jf. bilag fra Erhvervsudvalgets alm. del - bilag 293, ikke er en overskridelse af tavshedspligtsbestemmelserne i bank- og sparekasseloven?

Svar:

Industriministeriet har i en samtidig besvarelse af spørgsmål S 1454 redegjort nærmere for den konkrete sag.

Justitsministeriet finder herefter alene at burde udtale sig generelt - dvs. uafhængigt af den konkrete sag - om, hvilke lovændringer der skal foretages for at tilvejebringe en videre adgang for ministre til at videregive fortrolige oplysninger vedrørende pengeinstitutters forhold til Folketinget og dets stående udvalg end den, der følger af de gældende bestemmelser i bank- og sparekasseloven.

Hvis der ønskes en videre adgang for ministre til at videregive sådanne oplysninger til Folketinget, vil en sådan adgang i givet fald kunne tænkes etableret på flere måder. En mulighed kunne være - i det omfang det ligger inden for rammerne af den bagvedliggende EF-bestemmelse - at udvide undtagelsesbestemmelsen i lovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, til ud over videregivelsen af oplysninger til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget også at omfatte fortrolig videregivelse af oplysninger til Folketingets stående udvalg.

En sådan ændring vil indebære, at fortrolig videregivelse af oplysninger vedrørende pengeinstitutters forhold til Folketingets stående udvalg bl.a. vil kunne ske i tilfælde, hvor det pågældende pengeinstitut ikke selv forinden har stillet oplysningerne til rådighed for offentligheden.

ERHVERVSMINISTEREN

Den 3. december 1996

Folketingets Erhvervsudvalg

Vedlagt fremsender jeg i 80 eksemplarer min besvarelse af spørgsmål 71 (alm. del - bilag 205) stillet af udvalget den 25. november 1995.

Med venlig hilsen

MIMI JAKOBSEN

ERHVERVSMINISTEREN

Besvarelse af spørgsmål 71 (alm. del - bilag 205) stillet af Folketingets Erhvervsudvalg den 25. november 1996.**Ad samrådsspørgsmål F-I, jf. alm. del - bilag 106.***Spørgsmål 71:*

Ministeren bedes sende udvalget sit talepapir.

Svar:

Vedlagt følger talepapiret til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål F-I.

Kun besvarelsen af spørgsmål H er gengivet her:*Spørgsmål H:*

Hvordan vil ministeren sikre, at reglerne om aktindsigt i den finansielle lovgivning ikke fremover forhindrer parter i en sag at få adgang til sagens akter?

Svar:

Som bekendt har advokat, dr.jur. Jan Schans Christensen udarbejdet en eneudredning om tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle sektor.

Det nugældende partsbegreb bestemmer, at som part i Finanstilsynets sager anses alene den finansielle virksomhed, som sagen vedrører.

I eneudredningen anbefaler advokat, dr.jur. Jan Schans Christensen, at der indføres et nyt, men dog stadig begrænset partsbegreb.

Det nye partsbegreb skal sikre, at den, Finanstilsynets afgørelse retter sig til, i fremtiden bliver anset som part i Finanstilsynets sag.

Jeg vil snarest forberede lovforslag til ændring af bestemmelserne om tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle tilsynslovgivning.